

Ι.Μ. Καστορίας: Η Β΄ Συνεδρία των Δ΄ Καραβαγγελίων με την παρουσία και την εισήγηση της Υπουργού Πολιτισμού Λίνας Μενδώνη

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Καστορίας](#)

Το απόγευμα της Πέμπτης, 12 Φεβρουαρίου 2026, πραγματοποιήθηκε η Β΄ Συνεδρία, της δεύτερης ημέρας των Δ΄ Καραβαγγελίων της Ιεράς Μητροπόλεως Καστορίας με θέμα: «Συμβολή των εκκλησιαστικών μνημείων στην ανάπτυξη της Επαρχίας», με την παρουσία και την εισήγηση της Υπουργού Πολιτισμού κ. Λίνας Μενδώνη.

Η Β΄ Συνεδρία πραγματοποιήθηκε στην Αίθουσα Εκδηλώσεων του Ευδρείου Καστορίας, το οποίο φέρει το όνομα του Οικουμενικού μας Πατριάρχου κ. κ. Βαρθολομαίου, ενώ συντονιστής και πρόεδρος της συνεδριάσεως ήταν ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Τανάγρας κ. Απόστολος, PhD, post doc on autism med, βοηθός Επίσκοπος της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών και Διευθυντής του Γραφείου

της Αντιπροσωπείας της Εκκλησίας της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πριν από την έναρξη των εισηγήσεων, ο Σεβασμιώτατος **Μητροπολίτης Καστοριάς** κ. Καλλίνικος υποδέχθηκε την Αξιότιμη Υπουργό Πολιτισμού κ. Λίνα Μενδώνη και, κατά την προσφώνησή του στην έναρξη της συνεδρίας, απηύθυνε θερμό χαιρετισμό προς την ίδια και τους παρισταμένους.

Ως Μητροπολίτης, εξέφρασε τις ευχαριστίες του προς όλους τους εισηγητές της συνεδρίας, ιδιαιτέρως δε προς την κ. Αναστασία Γιαννακοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια του Τμήματος Ψηφιακών Μέσων και Επικοινωνίας Καστοριάς, καθώς και προς την Πρόεδρο και τα μέλη του Τμήματος για την συμμετοχή τους. Επίσης, εξέφρασε την αδελφική του ευγνωμοσύνη προς τους Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες **Σταγών** και Μετεώρων κ. Θεόκλητο, **Φθιώτιδος** κ. Συμεών και **Φλωρίνης**, Πρεσπών και Εορδαίας κ. Ειρηναίο, τους οποίους χαρακτήρισε «συνεταίρους» στην κοινή πολιτιστική, ιστορική και πνευματική ανάδειξη της διαδρομής από την Υπάτη Φθιώτιδος στα Μετέωρα, στην Καστοριά και τις Πρέσπες, με ιδιαίτερη μνεία στον Μητροπολίτη Σταγών και Μετεώρων για την συμβολή του στην ενσωμάτωση των Μετεώρων στον τίτλο των φετινών εκδηλώσεων.

Απευθυνόμενος ιδιαιτέρως προς την κ. Υπουργό Πολιτισμού, την ευχαρίστησε για την αποδοχή της προσκλήσεως και την παρουσία της στην Καστοριά, σημειώνοντας ότι η παρουσία της αποτελεί σημαντική ηθική στήριξη για την περιοχή και ότι οι μεταξύ τους συναντήσεις συνέβαλαν καθοριστικά στην πραγματοποίηση των Δ΄ Καραβαγγελίων. Επανέλαβε μάλιστα την πεποίθησή του ότι, χάρη στους πολιτιστικούς θησαυρούς της, η Καστοριά δύναται να αναδειχθεί σε «Μικρά Μετέωρα» ως προς την επισκεψιμότητα, στοιχείο που ενέπνευσε και τον γενικό προσανατολισμό των φετινών εκδηλώσεων.

Στην συνέχεια αναφέρθηκε σε σειρά ευνοϊκών συγκυριών, όπως η πρόσφατη παράδοση τριών ιερών ναών από το Υπουργείο Πολιτισμού στην Ιερά Μητρόπολη μετά από εργασίες συντηρήσεως, η προώθηση του Κειμηλιαρχείου προς χρηματοδότηση και υλοποίηση, η συμπλήρωση 600 ετών από την κοίμηση του μοναχού Ιωάσαφ, δευτέρου κτίτορος των Μετεώρων, καθώς και η επικείμενη λειτουργία του αυτοκινητοδρόμου Ε65, που ενώνει τις Ιερές Μητροπόλεις και τα προσκυνήματά τους. Τόνισε επίσης την εμπιστοσύνη του στο έργο της Υπουργού και εξέφρασε την ελπίδα ότι θα προχωρήσει η συνολική ανακαίνιση της Βυζαντινής Καστοριάς.

Κλείνοντας, καλωσόρισε την «Κυρία του Πολιτισμού» στην «Αρχόντισσα της Μακεδονίας» και, λαμβάνοντας υπ' όψιν την σύντομη αναχώρησή της, της

προσέφερε συμβολικά δώρα: μία αγιογραφία του Χριστού σε πέτρα, ένα αντίγραφο πίνακα του αιμνήστου Καστοριανού ζωγράφου Βασιλείου Παπαντίνα και το λεύκωμα με το σύνολο του ζωγραφικού του έργου.

Οι εισηγητές και οι αντίστοιχες εισηγήσεις τους ήταν:

Ο Σεβ. **Μητροπολίτης Σταγών** και Μετεώρων κ. Θεόκλητος: Η Καλαμπάκα και τα Μοναστήρια των Μετεώρων.

Ο **Μητροπολίτης Φθιώτιδος** κ. Συμεών: Διαδρομές Οσίων: Δρόμοι Πολιτισμού και Ανάπτυξης.

Η **Υπουργός Πολιτισμού** κ. Λίνα Μενδώνη: Η συνολική ανάδειξη των Βυζαντινών Μνημείων της Καστοριάς.

Ο **Μητροπολίτης Φλωρίνης**, Πρεσπών και Εορδαίας Ειρηναίος: «Ο Άγιος Αχίλλιος και οι Πρέσπες στο παρελθόν, στο παρόν και στο μέλλον»

Η κ. **Αναστασία Γιαννακοπούλου**: Επικοινωνιολόγηση των Προσκυνηματικών Περιηγήσεων – Προβολή της Καστοριάς ως τόπου Προσκυνηματικού.

Κατά τη μέση των εισηγήσεων ακολουθούσαν ερωτήσεις, από το ακροατήριο, στις οποίες οι εισηγητές απάντησαν αναλυτικά, και επακολούθησε σχετική συζήτηση.

Την Α΄ Συνεδρία έκλεισε ο Δήμαρχος Καστοριάς, κ. Ιωάννης Κορεντσίδης, ο οποίος ως συνδιοργανωτής καλωσόρισε όλους τους επισήμους προσκεκλημένους και τους επισκέπτες στα Δ΄ Καραβαγγέλια και εξέφρασε τη χαρά και τις ευχαριστίες του προς τον Σεβ. Μητροπολίτη Καστοριάς κ. Καλλίνικο, ο οποίος αποτελεί τον προτεργάτη των εκδηλώσεων και της υλοποίησης των Καραβαγγελίων, τα οποία πλέον αποτελούν θεσμό για την Καστοριά.

* * *

Η εισήγηση της Υπουργού Πολιτισμού Λίνας Μενδώνη

Η Υπουργός Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη, στην αρχή της εισηγήσεώς της, εξέφρασε τη χαρά της για την παρουσία της στην Καστοριά, σημειώνοντας ότι είναι πάντοτε μεγάλη η χαρά της όταν βρίσκεται σε μία πόλη και μία ευρύτερη Περιφέρεια με πολύ βαριά πολιτιστική παράδοση, η οποία μετρά πολλές χιλιετίες και διαθέτει όλα τα συγκριτικά πλεονεκτήματα: την πολιτιστική και βυζαντινή της κληρονομιά, καθώς και ένα μοναδικό φυσικό περιβάλλον, του οποίου ο συνδυασμός είναι καθοριστικός για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Επεσήμανε ότι τα τελευταία επτά χρόνια, υπό την καθοδήγηση του νυν Πρωθυπουργού, το Υπουργείο Πολιτισμού υλοποιεί έργα άνω των 10 εκατ. ευρώ, με σημαντικές αποκαταστάσεις βυζαντινών μνημείων.

Στην συνέχεια ανέφερε ότι, με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, υλοποιήθηκαν τρία έργα συνολικού προϋπολογισμού 2,1 εκατομμυρίων ευρώ: η συντήρηση των τοιχογραφιών του Καθολικού της ιστορικής Μονή Παναγίας Μαυριώτισσας, η αποκατάσταση του Ιερού Ναού Ταξιαρχών

Μητροπόλεως και η συντήρηση των τοιχογραφιών του, καθώς και η αποκατάσταση και ανάδειξη του Κουρσούμ Τζαμί, του μοναδικού σωζόμενου οθωμανικού τεμένους από τα αρχικώς επτά, το οποίο ανεγέρθηκε επάνω στη θεμελίωση μεσοβυζαντινής χριστιανικής βασιλικής, της οποίας τα κατάλοιπα αποκαλύφθηκαν και αναδείχθηκαν υποδειγματικά κάτω από το νέο διάφανο δάπεδο του μνημείου.

Τέλος, υπογράμμισε ότι ιδιαίτερη έμφαση δίδεται και στο κτήριο «Ξενία», το οποίο θα αποτελέσει την επέκταση του Βυζαντινό Μουσείο Καστοριάς. Οι μελέτες για την αποκατάστασή του ολοκληρώνονται μέχρι το τέλος Μαΐου 2026, ενώ το Υπουργείο Πολιτισμού διαθέτει ήδη τους απαραίτητους πόρους, ώστε να προχωρήσει άμεσα στη δημοπράτηση του έργου.

* * *

Περίληψεις ομιλητών Β΄ Συνεδρίας Δ΄ Καραβαγγελείων 2026

Ο Σεβ. **Μητροπολίτης Σταγών** και Μετεώρων κ. Θεόκλητος, στην εισήγησή του, αναφέρθηκε στην τεράστια πνευματική και πολιτιστική σημασία των Μετεώρων, τα οποία αποτελούν διαχρονικό κέντρο Ορθόδοξου μαρτυρίας, προσευχής και πολιτισμού. Τόνισε ότι η πόλη της Καλαμπάκας οφείλει σε μεγάλο βαθμό την πρόοδό της και την αναπτυξιακή της πορεία στην παρουσία και την ακτινοβολία των Μετεώρων, τα οποία προσελκύουν πλήθη προσκυνητών και επισκεπτών από όλον τον κόσμο.

Παράλληλα, επεσήμανε ότι πέρα από την πνευματική τους διάσταση, τα Μετέωρα αναπτύσσουν σημαντικό κοινωνικό και φιλανθρωπικό έργο, με μέριμνα για τη στήριξη οικογενειών και την ενίσχυση αδυνάτων συνανθρώπων. Έτσι, αναδεικνύονται όχι μόνο ως τόπος προσευχής και πολιτιστικής κληρονομιάς, αλλά και ως ζωντανός πυρήνας κοινωνικής προσφοράς και ελπίδας.

Τέλος ο Σεβασμιώτατος υπογράμμισε ότι χρειάζεται συνεργασία μεταξύ των διαφόρων παραγόντων.

Ο Σεβ. Μητροπολίτης Φθιώτιδος κ. Συμεών, με την εισήγησή του, ανέδειξε τη δυναμική της ορθόδοξης πνευματικής κληρονομιάς ως μοχλού σύγχρονης ανάπτυξης.

Με αφετηρία τον Όσιο Αθανάσιο τον Μετεωρίτη, γέννημα και θρέμμα της αγιοτόκου Υπάτης, παρουσίασε έναν διαχρονικό άξονα πίστης, πολιτισμού και φιλοκαλίας, που ενώνει Στερεά Ελλάδα, Θεσσαλία και Δυτική Μακεδονία.

Πρότεινε, μάλιστα, τη δημιουργία ενός Διαπεριφερειακού Ολοκληρωμένου Αναπτυξιακού Προγράμματος, μιάς Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ), με βάση τον νέο οδικό άξονα Ε65 και με έμφαση επιλέξιμες δράσεις στην διαδρομή από την Υπάτη έως τις Πρέσπες, με επίκεντρο κομβικά μνημεία του εκκλησιαστικού πολιτισμού, καίρια σημεία πνευματικού ενδιαφέροντος και υποδομές ευρύτερης κοινωνικής αξίας.

Υπογράμμισε ότι η ορθόδοξη πνευματικότητα μπορεί να στηρίξει την βιώσιμη ανάπτυξη, την εξωστρέφεια και την κοινωνική συνοχή μέσα από μία ολιστική προσέγγιση και με συνεργασία των εμπλεκόμενων Περιφερειών, Δήμων, αλλά και Ιερών Μητροπόλεων.

Τέλος, τόνισε πως τα Καραβαγγέλια, τα οποία πραγματοποιούνται με την εμπνευσμένη μέριμνα του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καστορίας κ. Καλλινίνου, αναδεικνύονται ως ζωντανός χώρος σύνδεσης πνευματικής παρακαταθήκης και σύγχρονου αναπτυξιακού οράματος.

Ο Σεβ. Μητροπολίτης Φλωρίνης κ. Ειρηναίος ανέπτυξε την εισήγησή του σε τρεις βασικούς άξονες.

Στην πρώτη ενότητα παρουσίασε την ζωή και την προσφορά του Αγίου Αχιλλίου, Επισκόπου Λαρίσης, ως ποιμένα που διακρίθηκε για την πίστη, την ταπείνωση και την αγωνιστική του παρουσία στην Α΄ Οικουμενική Σύνοδο. Αναδεικνύεται η πνευματική του ακτινοβολία και η διαχρονική του σημασία για την Εκκλησία.

Στη δεύτερη ενότητα εξέτασε την βασιλική του Αγίου Αχιλλίου στη Μικρή Πρέσπα

ως σημαντικό μεσοβυζαντινό μνημείο.

Στην τρίτη ενότητα ο Σεβασμιώτατος έστρεψε την ομιλία του στο παρόν και στο μέλλον των Πρεσπών.

Υπογράμμισε ότι, η πολιτιστική και θρησκευτική κληρονομιά μπορεί να αποτελέσει θεμέλιο βιώσιμης ανάπτυξης, ενίσχυσης της τοπικής ταυτότητας και εκπαιδευτικής συνέχειας. Ο Άγιος Αχίλλιος προβάλλεται ως πνευματικός άξονας ενότητας και προοπτικής για τον τόπο.

Ο Σεβασμιώτατος κατέληξε με την επισήμανση ότι το παρελθόν δεν αποτελεί απλώς μνήμη, αλλά ευθύνη. Οι Πρέσπες, ριζωμένες στην παράδοση του Αγίου τους, μπορούν να πορευθούν με σταθερότητα και ελπίδα προς το μέλλον.

Η κ. Αναστασία Γιαννακοπούλου στην εισήγησή της εξέτασε τη συμβολή των εκκλησιαστικών μνημείων στην ανάπτυξη της Επαρχίας, θέτοντας στο επίκεντρο την έννοια της «επικοινωνιολόγησης» των προσκυνηματικών περιηγήσεων.

Ανέδειξε την Καστοριά ως ζωντανό προσκυνηματικό τοπίο και υπογράμμισε την ανάγκη διατηρήσεως ισορροπίας μεταξύ του ιερού χαρακτήρα των χώρων και της ευθύνης προστασίας, αναδείξεως και προσβασιμότητάς τους σε ευρύτερα κοινά.

Παράλληλα, τόνισε ότι τα μνημεία δύνανται να λειτουργούν ως μοχλοί πολιτισμικής παιδείας, κοινωνικής συνοχής και ήπιας οικονομικής ενισχύσεως, συμβάλλοντας στη μείωση της εποχικότητας και στη χωρική αναζωογόνηση, πάντοτε υπό όρους βιώσιμης διαχειρίσεως.

Τέλος, πρότεινε ένα συνεκτικό πλαίσιο σχεδιασμού της προσκυνηματικής εμπειρίας με έμφαση στην ποιότητα, τη συμπερίληψη και την εξωστρέφεια, με κατάλληλη αξιοποίηση των ψηφιακών εργαλείων.

* * *

Τα Δ' Καραβαγγέλια 2026 συνεχίζονται με μια σειρά εκδηλώσεων, το πρόγραμμα των οποίων έχει δημοσιευθεί στην ειδική ιστοσελίδα των εκδηλώσεων.

